

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **Kaufland Česká republika, v.o.s.**, IČ: 25110161, se sídlem Pod Višňovkou 25, Praha 4, zast. JUDr. Ing. Igorem Kremlou, advokátem, se sídlem Pod Višňovkou 25, Praha 4, proti žalovanému: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce, ústřední inspektorát**, se sídlem Květná 15, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 5. 2009, č. j. 29 Ca 121/2007 – 43,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se u Krajského soudu v Brně žalobou ze dne 8. 6. 2007 domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 3. 2007, č. j. 160/23/9/2007-SŘ jako správního rozhodnutí o odvolání žalobce proti rozhodnutí Inspektorátu Státní zemědělské a potravinářské inspekce v Táboře ze dne 21. 2. 2007, č. j. 013/3/2007-SŘ, kterým byla žalobci uložena pokuta ve výši 190 000 Kč za porušení povinnosti podle čl. 2 odst. 1 nařízení Rady (EHS) č. 1907/1990 ze dne 26. června 1990, o některých obchodních normách pro vejce (dále jen „nařízení č. 1907/90“), kterého se dopustil tím, že dne 10. 10. 2006 v provozovně ve Strakonici, Katovická 1306, uvedl za účelem prodeje na trh: a) 5330 ks ČERSTVÁ SLEPIČÍ VEJCE, balená po 10 ks – tj. 533 ks balení s vyznačeným datem minimální trvanlivosti do 24. 10. 2006, země původu Polsko. Z uvedeného množství byl odebrán vzorek 27 ks balení, ve kterých bylo zjištěno 26,29 % vajec s vadou jakosti. Ve vzorku bylo 24,81 % vajec se skořápkou znečištěnou trusem nebo vaječným obsahem a 1,48 % vajec s prasklou skořápkou (šarže těchto vajec tedy neodpovídala požadované

jakosti), b) 180 ks ČERSTVÁ SLEPIČÍ VEJCE, balená po 30 ks – tj. 6 ks balení s vyznačeným datem minimální trvanlivosti do 21. 10. 2006, země původu Polsko. Hodnoceno bylo celé množství, ve kterém bylo 47,78 % vajec s vadou jakosti, z toho bylo 43,89 % vajec se skořápkou znečištěnou trusem nebo vaječným obsahem a 3,89 % vajec s prasklou skořápkou (šarže těchto vajec tedy neodpovídala požadované jakosti). Uvedeným jednáním byla naplněna skutková podstata správních deliktů podle ustanovení § 17 odst. 7 zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o potravinách“). Napadeným rozhodnutím žalovaného bylo zamítnuto odvolání žalobce a současně potvrzeno rozhodnutí prvoinstanční.

Krajský soud v Brně svým rozsudkem ze dne 29. 5. 2009, č. j. 29 Ca 121/2007 – 43, žalobu proti napadenému rozhodnutí žalovaného ve smyslu ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítl. Podle tohoto ustanovení soud zamítne žalobu, není-li důvodná.

K námitce žalobce, že správní orgán 1. stupně se vůbec nezabýval hlediskem způsobu jednání, a že k tomuto hledisku nebyly uvedeny žádné skutečnosti a úvahy a celé odůvodnění pokuty bylo velmi nekonkrétní a neurčité, Krajský soud v Brně dovedl, že úvahy správního orgánu 1. stupně i žalovaného jsou z odůvodnění napadeného rozhodnutí zřejmé a nepřesahují zákonem stanovené meze správního uvážení (§ 78 odst. 1 s. ř. s.).

Dále žalobce namítal, že se správní orgán 1. stupně nezabýval možností upustit od uložení pokuty ve smyslu ustanovení § 17 odst. 18 věty druhé zákona o potravinách, ve znění platném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, a tudíž je rozhodnutí nepřezkoumatelné a nebylo již z tohoto důvodu možné je potvrdit. K této námitce Krajský soud v Brně uvedl, že nelze správním orgánům obou stupňů vytýkat absenci žalobcem požadované správní úvahy ohledně využití, resp. nevyužití možnosti upustit od uložení pokuty, neboť již samotné rozhodnutí o uložení pokuty předpokládá předchozí úvahu o tom, že správní orgán nehodlá k této možnosti přistoupit. Absenci úvahy ve smyslu ustanovení § 17 odst. 18 věty druhé zákona o potravinách proto nelze považovat za vadu řízení spočívající v nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů či pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. Z tohoto důvodu nepovažoval soud ani tuto žalobní námitku za důvodnou.

Žalobce dále uvedl, že správní orgán 1. stupně se zabýval skutečnostmi, které v rámci správního uvážení hodnotit nemohl, zejména se domnívá, že úvahy o zavinění nejsou v případě správních deliktů právnických osob relevantní. K tomuto bodu Krajský soud v Brně odkázal na shora ve svém rozsudku uvedené, že správní orgán 1. stupně se uvedenou otázkou zabýval při hodnocení způsobu jednání a nepřekročil zákonné meze svého uvážení.

Žalobce dále namítal, že vejce prošla kontrolou orgánů veterinární správy a že se tudíž jednalo o vady, které nebyly touto kontrolou zjistitelné, popř. o vady, které nebrání uvádění do oběhu. Přitom tyto skutečnosti determinují hlediska závažnosti a způsobu jednání a správním orgánem 1. stupně nebyly zohledněny. Ani s touto námitkou

žalobce nelze dle názoru Krajského soudu v Brně souhlasit, když je sice pravdou, že uvedená vejce prošla kontrolou orgánů veterinární správy, ta však hodnotí zcela jiná hlediska než Státní zemědělská a potravinářská inspekce. Žalobce v rozporu s ustanoveními § 17 odst. 7 zákona o potravinách a nařízení č. 1907/90 zařadil předmětná vejce do jakostní třídy „A“, přestože nesplňovala požadavky pro takové zařazení. Odkaz žalobce na kontrolu veterinární správy je proto irelevantní.

Krajský soud v Brně se neztotožnil ani s poslední námitkou žalobce, a to, že úvaha žalovaného ohledně výše uložené pokuty je nepřezkoumatelná, neboť takováto praxe kategorizace závažnosti v deliktním právu není známa. Přitom soud konstatoval, že správní orgány při ukládání sankcí spočívajících v pokutách vychází ze zákonné sazby. U skutkové podstaty, kterou svým jednáním žalobce naplnil, je zákonem stanovená sazba od 0 Kč do 1 000 000 Kč. Správní orgán 1. stupně a posléze žalovaný v předmětné věci žalobci uložili pokutu ve výši 190 000 Kč. Správní orgán 1. stupně uvedl, že závažnost protiprávního jednání je větší než malá. Na základě správního uvážení, zhodnocení závažnosti a po zohlednění přitěžujících a polehčujících okolností uložil žalobci pokutu v horní výši první pětiny zákonného rozpětí. Dle názoru Krajského soudu v Brně lze sice se žalobcem souhlasit, že použitá kategorizace není zákonem stanovena, nicméně takové úvaze nic nebrání. Soud tedy nemá za to, že by šlo o nedostatečnou úvahu, či úvahu opouštějící meze logického uvažování, popř. o úvahu nepřipustnou.

Žalobce jako stěžovatel svojí kasační stížností napadl shora uvedený rozsudek Krajského soudu v Brně, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného. Domáhá se zrušení napadaného rozsudku a vrácení věci Krajskému soudu v Brně k dalšímu řízení, přičemž uplatňuje důvody pro podání kasační stížnosti uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, byla podána proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Na základě posouzení kasační stížnosti žalobce jako stěžovatele dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel předně poukazuje na skutečnost, že správní orgány se v napadených rozhodnutích nijak nezabývaly možností upustit od uložení pokuty ve smyslu § 17 odst. 18 věty druhé zákona o potravinách, přestože tak dle názoru stěžovatele učinit měly a mohly. Stěžovatel poukazuje na to, že splnil všechna uložená opatření (nevyhovující vejce byla ihned vyřazena z prodeje a během kontroly zlikvidována, na všech provozovnách byla prověřena kvalita vajec), do doby zajištění nápravy od dodavatele přerušil odběr dodávek a provedl opatření k předcházení podobných případů (na popud účastníka řízení zavedl dodavatel dodatečné procedury zajištění jakosti, aby byla vyřazena všechna vejce nevhodná k prodeji jak během třídění a balení vajec, tak bezprostředně před jejich expedicí; za tímto účelem byl instalován dodatečný skener s vysokou citlivostí, který detekuje mikropraskliny ve skořápkách vajec). Není tak podle stěžovatele pochyb o tom, že provedl

veškerá opatření k odstranění protiprávního stavu, která byla v jeho silách, a předmětná zákonná podmínka tak byla beze zbytku splněna.

Uvedené námitce stěžovatele nelze dát za pravdu. Podle § 17 odst. 18 věty druhé zákona o potravinách v případě, kdy došlo k nápravě protiprávního stavu v souladu s uloženým opatřením (14a) - odkaz veden na § 5 odst. 1 zákona č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů) nebo bezprostředně poté, kdy bylo zjištěno porušení povinnosti a nejednalo se o jinou než zdravotně nezávadnou potravinu nebo o klamání spotřebitele spočívající v porušování některých práv duševního vlastnictví, podle odkazu 14b) na § 8 odst. 2, zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, může orgán dozoru od uložení pokuty upustit. V dané věci však správní orgán 1. stupně v rámci odůvodnění svého rozhodnutí poukázal mimo jiné na skutečnost, že jako k polehčující okolnosti bylo přihlédnuto k tomu, že nebyly prokázány škodlivé následky a prokázáno úmyslné jednání ze strany účastníka řízení a že účastník řízení provedl nápravná opatření u dodavatele. Při uložení pokuty správní orgán 1. stupně výslovně odkazuje na to, že pokuta byla uložena podle ustanovení § 17 odst. 7 zákona o potravinách a s přihlédnutím ke skutečnostem požadovaným dle § 17 odst. 18 téhož zákona (viz str. 5, čtvrtý odstavec rozhodnutí). Stejně tak žalovaný jako odvolací správní orgán ve svém rozhodnutí na tuto náležitost odůvodnění prvostupňového rozhodnutí výslovně poukazuje [viz str. 3, bod ad) 3 rozhodnutí].

Ačkoli tedy Krajský soud v Brně ve svém rozhodnutí ne zcela přesně konstatuje, že nelze správním orgánům obou stupňů vytýkat absenci žalobcem požadované správní úvahy ohledně využití, resp. nevyužití možnosti upustit od uložení pokuty, neboť již samotné rozhodnutí o uložení pokuty předpokládá předchozí úvahu o tom, že správní orgán nehodlá k této možnosti přistoupit, je třeba konstatovat, že správní orgány v obou stupních na ustanovení § 17 odst. 18 zákona o potravinách výslovně odkazují a Krajský soud v Brně tuto skutečnost zohlednil. I přesto, že správní orgány ve svých rozhodnutích výslovně nezmiňují posouzení možnosti od uložení pokuty upustit, je z odůvodnění těchto rozhodnutí zřejmé, že normu § 17 odst. 18 druhé věty zákona o potravinách zvážily a při uložení pokuty za spáchaný správní delikt zohlednily. Tuto žalobní námitku nelze proto považovat za důvodnou.

Stěžovatel dále tvrdí, že při rozhodování o pokutě a její výši mělo být důsledněji přihlédnuto k jednotlivým hlediskům uvedeným v ustanovení § 17 odst. 18 věty první zákona o potravinách, podle kterého při rozhodování o uložení pokuty a její výši orgány dozoru přihlíží k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání. Stěžovatel má za to, že správní orgány jsou povinny zabývat se při rozhodování o konkrétní výši pokuty všemi zákonnými hledisky a podrobně a přesvědčivě zdůvodnit, jak k nim přihlížely a jaký měla vliv na konkrétní výši pokuty. Odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí je však dle názoru stěžovatele velmi nekonkrétní a neurčité a s ohledem na široký prostor, který je správnímu orgánu ponechán pro správní uvážení, zcela nedostatečné.

Ani této námitce stěžovatele nelze přisvědčit. Z rozhodnutí správního orgánu 1. stupně vyplývá, že se tento výslovně vypořádal jak s kritériem závažnosti, tak i způsobu protiprávního jednání. Tomu odpovídají jak správním orgánem řádně doložená skutková

zjištění, tak i posouzení závažnosti správního deliktu jako větší než malé. Následky protiprávního jednání, resp. jejich neprokázání, jakož i to, že se nepodařilo zcela přesně zjistit dobu trvání protiprávního jednání, pak správní orgán 1. stupně výslovně zmiňuje jako polehčující okolnosti. Kritéria rozhodování o uložení pokuty a její výši byla pak ještě doplněna bližší klasifikací závažnosti jednání na škále malá, střední nebo velká, provedenou v rozhodnutí žalovaného o odvolání [viz str. 3, bod ad) 2 rozhodnutí]. Žalovaný k tomu uvedl, že „závažnost větší než malá“ zvýrazňuje skutečnost, že pokuta je ukládána při horní hranici první pětiny zákonného rozpětí, na vysvětlenou pak dodal, že z užití výrazu větší než malá vyplývá, že se jedná o závažnost mezi výrazem malá a střední. Krajský soud souhlasil, že sice taková kategorizace není zákonem stanovena, nicméně takové úvaze nic nebrání. Je proto třeba se ztotožnit se závěry Krajského soudu v Brně, že úvahy správního orgánu 1. stupně i žalovaného jsou z odůvodnění napadeného rozhodnutí zřejmé a nepřesahují zákonem stanovené meze správního uvážení ve smyslu § 78 odst. 1 s. ř. s.

Stěžovatel se konečně odvolává na to, že prvoinstanční orgán se zabýval kritérii, která v rámci správního uvážení hodnotit nemohl, konkrétně hodnocením subjektivní stránky deliktu. Stěžovatel se domnívá, že úvahy o zavinění nejsou v případě správních deliktů právnických osob, kde je odpovědnost vždy objektivní, relevantní. Jakékoli hodnocení nedbalosti se tedy dle něj jeví jako zcela nadbytečné, neboť nedbalost je zde dána v zásadě vždy.

Nejvyšší správní soud ohledně této otázky konstatuje, že jak správní orgán 1. stupně, tak i žalovaný se s otázkou případného posouzení formy zavinění ve svých rozhodnutích vypořádali tak, že výslovně poukazují na skutečnost, že se v daném případě jedná o odpovědnost objektivní. Případné hodnocení jednání stěžovatele z pohledu zavinění jako jednání nedbalostního pak oba orgány provádějí toliko v určitém směru, a to jako jeden z prvků správního uvážení o výši uložené pokuty. Jedná se proto toliko o úvahy doplňkové a nelze dojít k závěru, že by tyto úvahy jakkoli zpochybňovaly atributy rozhodování o správním deliktu a uložení pokuty, vymezené v § 17 odst. 7 a 18 zákona o potravinách. Je proto třeba přisvědčit názoru Krajského soudu v Brně, který konstatuje, že správní orgán 1. stupně se uvedenou otázkou zabýval při hodnocení způsobu jednání a nepřekročil zákonné meze svého uvážení.

Na základě výše uvedeného posouzení postupu a rozhodnutí Krajského soudu v Brně dospěl Nejvyšší správní soud k tomu, že kasační stížnost není důvodná a podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. ji zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. tak, že vzhledem k tomu, že stěžovatel neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady řízení nevznikly, žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. ledna 2010

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu